

Biblioteka Jagellońska
K r a k ó w
Św. Anny 19

ערשינען יעדע פרייטאג.
רעדאקציע און אדמיניסטראציע
ערשטע ארבעט 6. סעפטעמאר 201.

מבשרים
 20 ניוק
 מן רעאקציע אין ארץ-ניסטרעצ
 Częstochowa, Aleja 6. telefon 201.

ליכט = צינדען 58 3

סר"טאג, פ' פרנאזשית ב"ת תשנ"ז

sp. z ogr. odp.

w Częstochowie

przyjmuje wkłady zwykłe i premjowe. געוועהנליכע און פרעמירטע.

Z intencji zaręczyn p. CESI LEWKOWICZ
z p. HENRYKIEM BRAT życzę aby gwiazda szczęścia
była nieodstępną towarzyszką Ich życia.
Abram Szteinhart.

די פשענסמאכאווער אפטיילונג פון „טאָז“
 אָרדענט אײַז
 6 חשבוני-
 דינע **אוועטער-קורסער** פאר **פלעגערנים**.
 קאמוריאניס דארפֿען זיך פֿעלדען מינים סעקורעזאריס פון „טאָז“ ענטדעוועט 12
 טעגליך פון 4 ביז 5 נאכט.
 די איינשרייבונגען ערשטן געשראפטן דעם 8 נאוועמבער ה. י.

אלגעמיינע ארבייטער-ביבליאטעק קרומסקע 23.
מאָרגען שבת דעם 2 נאָוועמבער האלב 9 אָווענד קומט פאר אין זאל וואַרטאָ. אלעס 26
א ליטעראַריש=קינסמטלערישער אווענד
אויסגעפֿהרט דורכן דראַמאטישען קרייז ביים מאָד
מיט אַנאָיטערנעוועהליכען פראָגראַם, אין וועלכען עס געהערן ערשט:
(1) דעקלעמאציעס. (2) נעזאנג. (3) מאָנאלאָגען. (4) רעציטאציעס. (5) אַמאָקטערס: (א) „די אנגענומען“ שפּאַס אין 1 אַקט פון
שלוס-עליכס. (ב) „דער חתן“ קאָמעדיע אין 1 אַקט פון טונקעלער, רעזשי ש. פראַנק. (6) אַריגינעלע מעני.
פולסטען שוין צו בעקומען אין דער אלב. אַרב. ביבליאטעק און ביים אַמנאָנג אין זאל.

OGŁOSZENIE

Dyrekcja Towarzystwa Ubezp. „VITA“ w Warszawie niniejszem komunikuje że wyłącznym Reprezentantem tegoż Towarzystwa na Częstochowę jest p. A. Hamburger zam. przy ul. Panny Marji 32

בערהאנטמאכונג

די דירעקציע פון דער פערזענלעכער וועלטשאפט „וויטא“ אין ווארשע איז דערמיט מידע, אז דער אויסשליסליכער רעפרעזענטאנט אויף טשעכאסלאווא איז ה' א. האמבורגער, וועלכער וואוינט אלעס 32.

צו אדע **שניידער מייסמער**
פון שטענשטאכאָו און אומגעפער.
אין צוזאמענהאנג מיטן דערהאלטען פון דעם
טאכט דעם לעגאליוויטען סטאטוס פון שניידער-צ.
הערען אלע שניידער און שניידערונג איינפאקערער
צו קומען אין זיך רעגוסטרירען אין צען.
די רעגוסטראציע הויפט זיין און פאר
דעם 2 ביו מאנאטאג הויפט 18 לוסטאפאר יע
דען טאג פון 9 ביו האלט 11 אוקטער אין לאקא
פון האנדל-קלוב, אלעס 40.
בעשפריינג צום רעגיסטרירען דער יעדער מיט
ברענגט די הונדערטער-קאפאליט אין געגענטאל קען
נישט הערען אנגענומען אלס מיטגליד אין צען.
דער ארגאניזיר-קאמיטעט

Dr. Med. D. Kagan
 בעה. דאקטאר פון דער נרשון לעצנים קעמ אין ווארשע
 און פון דער קעמ פון פלעם. נאכאן אין וויען
 נאכעם פון
אינטעריכט פראנקהייטעו
 ערשטע אלעס 11.

צו פערדינגען אָדער צו פּערקויפּען
נעווערל
אויף ספּאַרק 1 און וואַרעס 14
ערקנדיגן אין דעם זעלבן חוץ ביי משה קאזאק
לון 1 ביי 3 מיטען.

מעבער! עס = צימערן
שראף-צימערן
אויך אינגעלעך טיילען ווערען אויסגעפערמינט
אין דער ערשטקלעסיגער מושרע-ווערקשאפט פון
יוסף איזראעל אוויטיש
ס'זאגט 26
טעטיגע פריווקן
עס איז געווען א לערן יונגעל.
גומע בעדינגונגען

די בעוואוסטע
טאניז = שורע
פון מ. לובענסקי
קנויטירט פון 1904.
עס ווערען אנגענומען
לעקציעס פון מיר אין וואוינונג, אלעז נר. 5.
דעםלערער טאניז-לערער מ. לובענסקי.

מעבעל שלאף-צומערן, עס - צימער
אויך אינצוגעבן מ'דען
זענען אויסגעפערטיגט, רעזעל, צו מסיגע פרויען און אוי
נומע בערייכונגען אין מישלעך-הערקשטאם
פון 5. גארדבערג, קאשטשושקי 17
צו די עהרריכט פינדער
מאכטא דעם 28 קעטבער האט איך אויף קינדערמא
פון בר. 26 בילן נאָעם פארק פערלורען א בייטעלע מיט
איינצוגעבן וועטעס, א גאלדען רינגעל מיט א סטענער
"F. G.", איך בען די עהרליכע סינדער אַם עטווענגע
צו פליכער, קינדערמא 26.

נוצט אויס די געלעגנהייט!
 10. וואו נישט קען גרויסע סטבע, צו דעם קען יעדער איינער קומען
 נישט נאר ער קען, נאר מוז, ווייל יעדער מוז דאס גליק זוכען
 ניישטאקייז פערשפילט
 מ'דארף געדולדיג ווארטען זיין
 רייהט, וועלכע מוז קומען
 יעדער 2-טער לאזט מוז געווינען!
 דאס גרעסטע געוויינס
 750,000 zł.
 די אלגעמיינע סומע געווינסען
 32,000,000

דאריבער איז זיך אויף הויפט - מאַלעקטור פֿון

J. WEKSLER, ALEJA 6

ווייך שוין איז אייננעט מען איז דאס

ציהונג 20 מלוכה-לאסטריט!

א פֿערמל	א האלבער	א גאנצער
10 זל.	20 זל.	40 זל.

דער פֿרייז

שורע-ינגרע: גון די נאכמיטאג פאחשעכנע שורען
 חרען חרען אנגענופען אויף למורי קודש
 6 גון אנפאנג עברי, חומש, רש"י, פוסק, משניות, גמרא אור"ה

צום פארמיטאג-קורס.

פון די גימנאזיעס, אויך פארמיטאג פאחשעכנע שורען אויף דיווערסע למורי-קודש

צום נאכמיטאג-קורס.

מיט אכטונג מ. ש. הירש, אלע 9

וויכטיג פאר סוחרים און פאבריקאנטען
איך מאך בעקאנט, דאס פון 1-טען יאנואר 1900
ערלעדיגען פון משענעסמאכאון נאך דאז און צוריק אלער
ארט קא-עספאנדענץ, וועקסלען, געלט, סחורות און משענען
שנעל, רעקעל און ביליג.
איך פערמאג דאס די געהערטע קונדען וועלען העסט צופרידען זיין.
מיט אכטונג אהרן יורקשוויטש
אגראדאווע 25, הייז ה' גראדאן.

Towarzystwo Akcyjne Ubezpieczeń
„VITA”
w WARSZAWIE

przyjmuje ubezpieczenia na ŻYCIE na najdogodniejszych warunkach we wszystkich kombinacjach, OD WYPADKÓW wszelkiego rodzaju oraz ubezpieczenia od prawnej odpowiedzialności. Towarzystwo „VITA“ jest ściśle finansowo związane ze Szwajcarskim Towarzystwem Ubezpieczeń w Genewie, a mianowicie Compagnie d'Assurances „UNION GENEVE“ à Genève — Reasekuracja ubezpieczonych wyłącznie w Szwajcarii w złotej walucie.

Towarzystwo posiada rachunki bieżące w niżej wyszczególnionych instytucjach, za pośrednictwem których można załatwiać sprawy inkasa:

BANK POLSKI ————— **P. K. O. Nr. 222**
BANK HANDLOWY w WARSZAWIE
BANK ZWIĄZKU SPÓŁEK ZAROBKOWYCH,
ODDZIAŁ WARSZAWSKI
BANK ZACHODNI
SCHWEIZERISCHE KREDIT ANSTALT, ZURICH
COMPAGNIE D'ASSURANCES UNION GÈNÈVE, GÈNÈVE
U W A G A: Posiadacze polis życiowych Towarzy-
 stwa „Vita“ ubezpieczeni są również od
 katastrofy podczas jazdy aeroplanem
 bez żadnej specjalnej dopłaty.

CENTRALA: Warszawa, ul. Fredry 2.
Telefony: 22-30, 503-55, 504-66.
Reprezentant: A. HAMBURGER
Czestochowa, Panny Marji 12.

צוים ווינטער - סעזאן 1929|30!

אין מין

פויטער-געשעפט, פירסורסקי 5

פראָנט ערשטער שטאָק, מער. 305

פערזעהען מיט א גרויסען אויסזאחל פון אלעדארט פוטער-סחורות און אַינ-
צעלנע פעל בלאַמען, פערשיגע דאמזען און מענער - פערלצען.

אין מין ערשטדאלאגער קירושנער = ווערשטער

ווערען אויסגעפערטיגט אלערלע בעשטעלונגען אונטער מיין פערזענליכער
אויפזיכט, לויט די ניעסטע מאָדען.

מיכאל איידעלמאן

פילסורסקי 5, ערשטער שטאָק, פראָנט.

(10) די יידישע
 אונטערקעמט אונטער די נאמען פון אונזערע
 און 17-טען יארהונדערט.
 (פארשונגס-)
 דער עלטער שטאט - קעמערנאט
 האט נאך א נאנטען שטאט פארשטאן און
 אונטערקעמט ון נאכאלס לענגען שט-
 דהען און וועלען כוחות אויפן שט-
 בערגען שטאט, האט מען דעם נישט
 האט ער דעם בערגען, דען מען האט
 אונטערקעמט און נאך, און ס'איז שוין
 יארהונדערט.
 דער קעמערנאט און ערשטענע
 האט און געלערנט
 האט דעם דין געברענגט אהער
 שווער העלדען
 די דעם פון ערשטענע, דער
 קעמערנאט - דעם יארהונדערט -
 האט און שווער דען נאנטען דעם, און
 דעם פון דעם צו דערען העלדען א
 ווער דעם שווער אונטערקעמט.
 די שטאט פון גענערען, פון פ-
 ער - דעם דער קעמערנאט געקעמ-
 פערט - בערג און גען דעם פון דער
 צו שוין האט עס דעם נאך ווען און
 שווער פון געלערנט.
 און לען די דעם פון גענערען און
 דער, און דעם פון געלערנט און -
 צו שוין פון געלערנט און דעם
 אונטערקעמט צו דעם פון דעם
 און דעם פון גענערען.
 דעם
 און דעם, און געלערנט און
 דעם פון גענערען און דעם
 דעם פון געלערנט, און פון דעם
 דעם פון געלערנט און דעם

דער גרויסער קרונוס און פערער-
וואג, וואס הערשט אויף דער וויד-
ער גאס, וואס נעמט נעקענטע-
רען אין א גרויסער טאם געלונדערט
דאן הען מיר העלפן געהאט א סך
אונזערע, אונזערע, אונזערע, אונזערע.
מאלען.

ער ערשטער אינטערנאציאנאלער
וועלט-קאנגרעס, האט און פארגעק-
אין 1924 אין מילסער האט בע-
סען צו פארגען יעדעס יאהר דעם
אקטאבער עלט, אינטערנאציאנאל
וועלט-מאג'.

ער, אדעמא-מאג' אין נישט קיין
אויב פאר נישט ארבעט אין פאר
פארגעק, דאס איז נאכער א פאג
האט אונז, פון פארטראכטען
אונזערע עבר, וואו ערציר-
אין האט יעדער פון אונז דער-

[illegible]

(צו די שלושים פון ר' ישראל בערקיןד ז"ל).

(סוף.)
 אין ראשון לציון האם טבער גע-
 הערשט א פקיד פון בארטן ראטשולד,
 האט אנגעמאכט אַנצוזאגנדיקן שלעס, אז
 די אַנצוואוינער פֿון דער קעללנישע זא-
 לען הערען טובמינע וועלכעסממענדונג
 קעללנישטען, האט ער אלעס געטוהן,
 אז וועלען קען קעללנישטען נישט
 הערען, אז וועלען וועלכעסממענדונג
 נישט זעהן, נאר טווען לעבען אויף דעם
 חשבון פֿון דעם, נדיב הידוע, דא-
 דורך העט דאך דער פקיד מיט זינע
 געטעמט געהערצטן דעם בארטן ווער
 געזוכטעט. די ראשוני'ער קעללנישטען
 האבען טבער נישט געהאלט זיין קיין
 שטארקע, און האבען זיך געהערצטן צום
 בארטן מיט בריקע, און העלפֿען
 האבען איהם אוועקקלערט האט זיי
 הילפֿען. די ברוקע האבען געטוהט גע-
 שרייבען הערען אין פֿארשטאנדיג. פֿארט-

יוויזש שרעבען האט געקענט נאך אפן
 בעלקינגר און ער האט דאדורך געטון
 געראטען ראשון-לציון, מין יענער צייט
 זענען און יהודה נישט געזען מעהר
 קען קעלטיגעס אויסער ראשון-לציון און
 דין שולץ מקה-ישראל, פתח תקוה און
 געזען שטעך, בעלקינגר האט וך דר-
 ריבער געטון ארויסדרעהען הונגעריג
 און יפו און יעדען אהענער געזען שלש-
 פער נאך ראשון-לציון, ער העג האט
 געדריקט 3 שעה און ער האט וך
 געטון אויסהומען, פון דער פקיד זאל
 איהם נישט זעהען, דער לעצטער האט
 ארויסגעגעבן 8 בעקמאל, אז דער
 קעלטיגעס האט ער בעלקינגרין לאזען
 שווערענעטיגן ערם צעהלען 15 פראנק
 איהם

מיר האלטען שוין גאך אלע
ימים טיבנים און מען גרעט זיך סתם
פנים צו זען דעם הונגער אייך העל-
בען פערשירענע אסאך אלטען זאגען
נפלאות, אז עס העט זיך א שחקרע-
רע, אפער נאך געוואסען זיך דער
פאראינזארגער.

אין וויז. עס שפענט ויך דן
ער און עס שארט ויך ארבען א יוד
א מרענער, אפגעריסען און אויף וואס
פנים לונגען נאנצע העלטען פון צער.
האט זאגט איהר נאנט ר' יוד —
פרענט מען איהם. דער יוד שטעהט
א העלע. קוקט ויך ארום, זאגט אוי-
נען ווען אונזערע מיט בלייבונג
מערערען און ענדלעך פלעגט ער
זאגן: און ענדלעך פלעגט ער

[illegible]

וְעַתָּה אֵיךְ אֵיךְ יִדְרֹן, אִם אִינִי תֵּשֶׁה
פֶּלֶאֶשׁ מַעֲנֵת צוּ דָּרַךְ יִדְרֹשׁוּ קֹהֶלֶת
זוּ זֵי אִין מוֹרֵם, אִם זֵי מַהֲמֵה נִשְׁרִיטִם,
שׁוּךְ וְשֵׁן, אִם לַעֲבֹד וְאִם אֲמוֹנֵר קֹהֶלֶת,
הָאִדֹּם מִכָּר מִן זֵי אֲנִיאוֹר, עַם
אִין עֲבֹנֵה, אִם אִין וְאִם דָּרָם וְנִשְׁעַן
עַל־כֵּן מִנִּיחֵה הָעַם אִין אִין שׁוּעַל
מִמַּעֲרִיבָל, אִם עַם מִמַּעֲרֵם מִיר אִין

ר' מ' ער איז געווען בעס דיוואד-
האט און יענער האט געשטעלט.
ער איז א פרויער סעקס און אויב
היינט איז היינטיג דאס מ' ער
זי קעמלעך און האט געשטעלט
זי זעלבסט שטילט'ן ארויס
האט אונזער געשטעלט זי זעלבסט

וְיָד מִדֶּם מִשְׁרָעָם עָלֶיךָ רָאָה מִלֵּד שֶׁ
רָעָם מִלֵּד מִשְׁרָעָם מִשְׁרָעָם, חֵן עַל וְיָדָם
מִלֵּד מִשְׁרָעָם, מִלֵּד מִשְׁרָעָם, מִלֵּד מִשְׁרָעָם
שֶׁ.
שֶׁ אֲנִי מִשְׁרָעָם אֲנִי אֲנִי מִשְׁרָעָם
לֵד מִשְׁרָעָם מִשְׁרָעָם מִשְׁרָעָם מִשְׁרָעָם
נֶעֱשֶׂה מִשְׁרָעָם מִשְׁרָעָם מִשְׁרָעָם מִשְׁרָעָם.

מאנצער אין הושעננות.
אין בען נישט איזט צו זאגן. או
עס האבען איינסגעקעלט הושעננות.
האט די בערלינגער און האלץ, הארים
הענען אוועקען הילפען טראגט זיין

זער, דער יודישער דולק קלאסס פון
מאָן צו מאָן שטארקער און פיעל פון
די אסימילאטארישע קרימעל שליסן
ווייזן און די מורה-אנטיסעמיטע-ס
פאמיליעס, און קורצען הערט געצענט
אין ירושלים פאלקס-הויז האבן זיך
ווייזן קענענארטן די צענטראלע פרי
שולע יודישע סאטמארס און פארן, פרי
נעו פארקן א אלגעמינע געאגראפישע
מעטאדעס אויף געמיס פון שאפן
פארקויפטע ארבעטס-מאדן פארקויפט
יודענאס.

אײנע פון די אַנדרוּספּולע אױס-
שלינגן, העלפֿע די נעזשלאַטש אַר-
טלער-הונגעשאַטש פֿאַרנעם לעצטנס
און, און געהן דער לעצטער געזון
אין דער, האט ראָבי, אַנפֿיר גר-
נומען האבן לער 20 פֿאַרזא-
האבן געהאנדלט די פֿאַרענענד
מעכניק, העלפֿע נעשום וך אין די
פֿאַר. בעזוכט האבן מיר יעדע פֿאַ-
טלונג בעזונדער, האט גילדעט גענוי
פֿאַרזא אַר וך, אַרונעפֿיהרט
האט אונז דער נעזר העפֿולכער מעכ-
ניק ה' וועלכעפֿע, הערענענדרונג
באט אונז קענען 3 שעה און נעזענען
דעם עולם גענוי צו פֿאַרשטען הענען
די ענטשענע און שוואַרצטונג פֿון
אײנען.
די האט אין אױפֿגעשטעלט געהא-
רען און יאָהר 1900 און האט וך
במשך פֿון די קענען 30 יאָהר אונ-
געזעהר ענטשענע, בעקענענע צו-
נעשט פֿון אױסלער פֿיעל אױספֿאַ-
רעטע משניק, העלפֿע פֿאַרשטען
פֿאַרזא אַר האבן, העלפֿע הערען
אין פֿאַר צו פֿאַר הענענען אין פֿאַר-
פֿאַר, מחלת האט די האט געשע-
נעט גענו 5000 אַרפֿאַר און יעדע
דערנעכט שוין אַר אַר פֿאַר קום
3000 און צו די אַר פֿאַרפֿאַר
שוין אין אױך און נאָר גרויסען פֿאַר.
דאס פֿאַרשטע געהן מיר בעזוכען
דעם הױפּט אױפֿען, העלפֿע אַרפֿאַר
אױס פֿון דער אױפֿען-רודע א געהענע
שפּיט מחלת, האט הערט אַנדרוּספֿען
פֿאַרזא אַר, די אױפֿען - רודע הערט
געזעלשט פֿון דער קעמלענע און
קעמלענע, אױפֿען הױפּט געפֿאַרען
מיר אין אױפֿען דעמאָן און דער לופֿט
פֿאַרזא אַר און צוריק לעדנע און
אנעלעמע העלפֿע פֿאַרזא אַר
און לופֿט ה' וועלכעפֿע ערקלערט
אונז אין דאס אַר לופֿט קעלעקע, העל-
פֿע ציחט אַר פֿון 8 ביז 4 קלעמע-
טער צו דער פֿאַרזא אַר גענענע, האט
לופֿערט קעלעקע שפּאַנענע און געדער
יִימנע רופֿט שפּאַנענע אַר דער האט.

[illegible]

דו היום בעשעמיונו מן העל-
 בער די היגע ירען געהן ווער הינה
 און מעגער און דאסען שניידערע,
 אויפ'ן צעמסען שרם געהן קרוש-
 געריס, די מיטער גראנושע ליגט אים-

שפערען און דעם ערשט אויפטרעטן
 דעם הינטערן וועגן, דערצויל נ-
 שט וו וך אן דעם העטל, פאליטיא.
 א שטעט און אפער, אז די יורשע
 שפערעטעלונגען זענען פון יורשע זעהר
 הייניג בעזוכט געווארען.
 איך שטעטע, אז אנהער דעם ו-
 זען וו עס איז היינט א קרונוס און
 זען יורשע און נישט פערשטן קען נעלד
 אויף טעטער, פון אויך אפער זענען
 דעוהי אז אנהער דעם א גרויסען טעות,
 קען שום יום-טוב האבען נאך נישט
 אויף פיעל יורשע בעזוכט דאס פער-
 שער הי דעם הענטונגען יום - טוב, דן
 זען און אפער האט דעם יום-טוב האט
 דאס פילונגען טעטער געשעעלט א
 יורשע וף.
 שפערען שטעטען, שפערען בעסער נ-
 אנט שטעטען שפערען און א וור, א
 פוהר, מען אויך א אירעטעסט, העל-
 בער וול לענג א ברוק צוהייען דער
 יורשער קולטור פון דער פילונגען
 געזעלשאפט און הייט הי ה' מארק
 שטעטען קען אונזערע וועלכער, העסט
 ער און פער און ברוק קען מען אוי-
 שפער אונזעלעם שפערונגען אויך א פער
 געזעלשאפט.
 שפערען אפער, א שטעט האט יעקב
 געזען האט שפערונגען פון עטלי-
 בע דעסטו יאער צורוק צורוק און און
 געזעלשאפט געזעלשאפט שפערען
 און דן בעסטע יורשע ארטעטען, בון
 קען און ארטען פון רעפערטור, און
 געזעלשאפט אונזער מארק און דעם
 אונזערע אונזער פילונגען, כדי דן פון-
 לעזען געזעלשאפט וול זעהען א יורשע

גילה, וענן די ווירעלד נעקומען
לויפט פון קליין פון גרויס. פון א
קעגן! מדרעל ביו דעם אנושניער,
(די פוילישע געזעלשאפט איז מוחל
די טובות) און יעדע פארשטעלונג
הערט בעזוכט פון הונדערטער יודישע
געזוכער און מען ענטצונקט ויד, די
בעזוכערעלונג און אין לעצער, הארומ
שטעלט אפ פאר, פוילישע פרייטשטען
ווינגען א חסודש נונד'ל, אפ ער
שטעלט פאלט פאר דעם חסיד'שען
הבר'נק, אפ די הונקט - שרומסטין
שפילט טאקו גאנץ פון שלם מורעלע.
דאס זאגען דעם תהילים קומט דאך
בער טרייס שונאפעל פריסער, פונ-
דעמטשעלען נעמט עס ביז אונזערע
יידען שטערק אויס.
עס האלט מיר נישט געטרא, מען
מען העלט די דאוונע ברוק אריבער-
געזאפען צו די נויס, בער פאר
יידען נאט ממל נאט, קאן מען דאך
דאס וועבע שווען אויף יודיש העלט
עס דאך געהאט געהאט שוועלע מעס.
אונזערע יידען פון גרויס בון קליין
(געזעהנליך מוט א קלענעם אויפגאסעס)
דייען בער שונאפעלעכען אויף די
ברוק חאט און מערלפנט געהערען פאר
שטערע
פארקערטעס און, אז אויף די
צוה פארשטעלונגען חאט וענען נעני-
מען פון יירושען לעבען און געשפילט
געהארען אויף יודיש (שלום עליכם
שטעמער און די 2 פארשטעלונגען
אורא קאמיונסקט) חאט וענען נעני-
מען געהערען פון רויטשען און פון-
ווען לעבען און געשפילט געהערען

אין א וועלמיגער יודישער שטייט, זי-
נען עקסעסן א קליין ביסל יודען,
(אויך אסך העלעך האבען שוין נישט
נישט עקסעסן קיין בולעסען אויף מי-
רעלע אהרע) און אויף די פארשטע-
לונג האט מיר גענומען און כלומיש
ען יודישען לעבען און נאר דערפאר
הייבט עס איר געפאלט געהארען אויף
פוליש, וויילט מען ביי דערהרגעט צו
הערען.
איר דאס נישט קיין מיטן מין ענט-
הערונג, און אונזער נעסטונג דלות,
פון אונזער העסליכע גלות אויסשט-
סונג
י, מיר האבען געהאט א פלינעם
יום-טוב דעפערטור...
שיריים.
אויפן באנקעט מין עקער קאמפ-
ראטירט לכבוד דאס לענגן דעם גרוי-
שטען מין זייער מעכאנישער עקער-
און אנגערגעלונג, חן מען דער-
עקלט, אויפגעלעבט עפענעוועג, אז מען
האט צוואנגענעוועג א ספעציעלע
וועג, כדי צו געטראפען די ער-
שטיגע פרישעסען היי מען זאל עס
טהינטהאלן.
הן מען גיט אונז איבער, איז דאס
עפענעוועג אנגערגעוועגט געהארען און
וקנים ירושים היי.
די לעצטע צייט איז מין וקנים און
יחסיים היי א געהאלדנער קרייז, עס
עס מיר שטעט נישט אויף ברויט, האט
אונגערגעוועגט דער עקער - באג-
קעט און די אלטע לעט און די יחסי-
ים העלען וועל טאכט א סעודה.

עס העלט געזען א יודש, אז אונז-
 פֿע באנקעטען וואלען זיך האט שטער
 העלפֿען מיר פֿערשטערט צו דאזיק
 הענען אינע פֿון אונזערע היכטונג
 אינמיטצונעם.

וועמען ליגט דאס אין זינען.
 דו אלגעמינע פֿערוואנדלט פֿון טאָל
 איז נישט פֿאַרגעקומען.

איהר פֿערשטעט דאָך, אז דאס
 איז געזעהן פֿחטת דעם, האט עס
 זינען נישט געקומען אפֿילו קען פֿינן.
 האט פֿהנט מען שפֿער, טו מען ואל
 זיך נישט דערויסען אין גאס, אז פֿארו
 אוא קלענע פֿעראינטערשפֿירונג צו
 אפֿען פֿון דו היכטיגסטע אונטערטונג-
 יעס ביי אונז אין שטאָרט, קומען צו

גען די פֿאַרשטעקער און ערקלערען.
 אז דו פֿערוואנדלט איז נישט פֿאַרגע-
 קומען גאר דערפֿאר, העל זיך וועלען
 אז די גרעסע געזעלשאַפט וואָל זיך
 טרייסונגען הענען דו געוועהנט ביי
 אונז אין שטאָרט און היות ווי יום-
 טוב איז דער עולם פֿערווענדען געזען
 מיט מצות פֿכה און אנדערע מצות, און דו
 פֿערוואנדלט שטענדיגסט געהארען אויפֿן
 צענטער דעם קימערען הורש.

און נאָר אונז דו פֿראַגע, צו נאָך
 יום-טוב העט זיך דער עולם פֿעהר
 פֿעראינטערשפֿירען, האָריום העלפֿען יוד
 לונג דאס אין וועגן יענעם קראַנק-
 העט טו ער האט צו שווען מיט וועג
 איבענען פֿחלית.

לויטן.

OCIAN I-sza aleja 6

Redaktor Izrael PŁOCKIER Wydawca B. BOCIAN Druk B. BOCIAN I-sza aleja 6